

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO, MAISTO ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS ĮSTATYMO NR. IX-987 8
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-478“ PROJEKTO
(TAP NR. 21-1502(2); TAIS NR. 21-26647(4))**

2021-11-10 Nr. NV-2810

Vilnius

1. Projekto rengėja – Žemės ūkio ministerija.

2. Projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą – iš esmės pritarti Seimo nario M. Majausko ir kitų Seimo narių pateikto Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-478 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui, tačiau pasiūlyti Seimui Įstatymo projekto **nesvarstyti** iki tol, kol bus priimti ES teisės aktai, reglamentuojantys Bendrąją žemės ūkio politiką naujuoju finansiniu laikotarpiu, nuo 2023 m. sausio 1 d. **Jeigu** Įstatymo projektas vis dėlto **būtų svarstomas, pasiūlyti** Seimui jį **tobulinti** pagal pateiktus pasiūlymus.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tiesioginių išmokų pagrindinės išmokos suma, tenkanti vienam asmeniui ar susijusiems asmenims, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, negali viršyti 150 000 eurų per metus, taip pat nustatyti, kad ši suma negalėtų būti didinama per vienus kalendorinius metus, einančius prieš paraiškų teikimo metus, už žemės ūkio veiklą faktiškai darbuotojams išmokėtu darbo užmokesčiu, įskaitant su darbo užmokesčiu susijusių mokesčių sumą.

3. Dabartinė situacija:

- šiuo metu maksimali tiesioginių išmokų suma asmeniui ar su juo susijusiems asmenims, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, nėra ribojama;
- Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pažymima, kad vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 nuostatomis, ES narės konkrečiais kalendoriniais metais gali nuspręsti taikyti ūkininkams bent 5 proc. dydžio mažinimą tik pagrindinės išmokos sumai, viršijančiai 150 000 eurų bei gali pasirinkti, ar iš priskaičiuotos paramos sumos turi būti išskaičiuoti ūkininko ankstesniais kalendoriniais metais už žemės ūkio veiklą išmokėti ir deklaruoti atlyginimai, įskaitant su darbo užmokesčiu susijusius mokesčius ir socialinio draudimo įmokas;
- taip pat konstatuojama, kad Įstatymo pakeitimu išplečiant ribojimą ir susijusiems asmenims bei pasirinkus galimybę neleisti priskaičiuotos 150 tūkst. eurų sumos didinti darbuotojams išmokėtu darbo užmokesčiu, įskaitant su darbo užmokesčiu susijusių mokesčių sumą, preliminariais skaičiavimais būtų sudaryta galimybė smulkiems ir vidutiniams ūkiams kasmet skirti papildomai iki 15 mln. eurų nuo tiesioginių išmokų pagrindinei daliai skiriamos sumos. Tikimasi, kad tokių saugiklių įvedimas sukurs palankesnes sąlygas paramos žemės ūkiui paskirstymui, sukurs geresnę konkurencinę aplinką žemės ūkio sektoriuje.

4. Projekto esmė – siūloma:

- **iš esmės pritarti** Įstatymo projekto **tikslui, tačiau pasiūlyti Seimui** Įstatymo projekto **nesvarstyti** iki tol, kol bus priimti ES teisės aktai, reglamentuojantys Bendrąją žemės ūkio politiką naujuoju finansiniu laikotarpiu, nuo 2023 m. sausio 1 d.;
- jeigu Įstatymo projektas vis dėlto **būtų svarstomas**, pasiūlyti Seimui **tobulinti** Įstatymo projektą pagal šiuos pasiūlymus:

- Įstatymo projekte siūloma papildyti Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą nustatant, kad „Tiesioginių išmokų dalies, apimančios pagrindinę tiesioginę išmoką, suma, tenkanti *vienam asmeniui ar susijusiems asmenims*, kaip jie apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, negali viršyti 150 000 eurų per metus.<...>“. Pagal įstatymo nuostatas, tiesioginė išmoka yra žemės ūkio veiklos subjekto pajamų lygiui palaikyti teikiama finansinė parama, t. y. šios išmokos teikiamos žemės ūkio veiklos subjektams (fizinis ar juridinis asmuo arba fizinių ar juridinių asmenų grupė, taip pat Lietuvoje registruotas užsienio juridinio asmens filialas, kurių žemės ūkio valda yra įregistruota Žemės ūkio ir kaimo verslo registre). Siekiant, kad Įstatymo projekto nuostata dėl tiesioginių išmokų dalies, apimančios pagrindinę tiesioginę išmoką, sumažinimo būtų taikoma ir susijusiems juridiniams asmenims, susijusių asmenų apibrėžimas turėtų apimti visus žemės ūkio veiklos subjektus – tiek fizinius, tiek juridinius asmenis;
- tam, kad žemės ūkio veiklos subjektai turėtų galimybę planuoti savo pajamas, siūloma atidėti priimto įstatymo įsigaliojimą iki 2023 m. sausio 1 d. (Įstatymo projekte nurodyta įsigaliojimo data – 2022 m. sausio 1 d.);
- turėtų būti objektyviai įvertinta, ar Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas neturės neigiamos įtakos darbo vietų skaičiui regionuose ir žemės ūkio srityje dirbančių žmonių pajamoms.

5. Derinimas:

- suderinta be pastabų su Finansų ministerija, Konkurencijos taryba, atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabas;
- Žemės ūkio ministerija pakartotinai teikia nutarimo projektą, patikslintą įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Ekonomikos politikos grupės pateiktas pastabas (patikslinimai suderinti darbo tvarka).

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Vėluojama pateikti Vyriausybės išvadą Seimui 21 savaitę.

7. Dalykinio vertinimo išvada: gavus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės antrinę išvadą, siūlytina klausimą aptarti tarpinstituciniame pasitarime ir svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +37070663722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt